

Niektoré vlastnosti množín

Definícia 1.3 Nech $M \subset \mathbf{R}$. Ak existuje také reálne číslo $D \in M$, že pre každé $x \in M$ je $x \leq D$, tak číslo D nazývame **najväčším prvkom (maximum) množiny M** a označujeme ho $\max M$.

Ak existuje také reálne číslo $d \in M$, že pre každé $x \in M$ je $x \geq d$, tak číslo d nazývame **najmenším prvkom (minimum) množiny M** a označujeme ho $\min M$.

Ak D je najväčším prvkom množiny M , tak je aj supremom množiny M . Podobne ak d je najmenším prvkom množiny M , tak je aj infimom množiny M .

Definícia 1.4 Nech M je neprázdna podmnožina \mathbf{R} . Ak existuje také číslo $K \in \mathbf{R}$ ($k \in \mathbf{R}$), že pre všetky $x \in M$ je $x \leq K$ ($x \geq k$), tak číslo K (k) nazývame **horným (dolným) ohraničením** množiny M a hovoríme, že M je **zhora (zdola) ohraničená**. Ak neprázdna množina $M \subset \mathbf{R}$ je zhora aj zdola ohraničená, hovoríme, že je ohraničená.

Najmenšie horné ohraničenie S neprázdnej množiny $M \subset \mathbf{R}$ nazývame **supremom množiny M** . Píšeme $S = \sup M$. Najväčšie dolné ohraničenie s neprázdnej množiny $M \subset \mathbf{R}$ nazývame **infimom množiny M** . Píšeme $s = \inf M$.

Príklad Nájdime minimum, maximum, infimum a supremum množín $A=(0,1)$, $B=(0,1]$, $C=[0,1)$, $D=[0,1]$.

Riešenie.

- $\inf A = 0, \sup A = 1$ (nemá minimum ani maximum),
- $\inf B = 0, \max B = \sup B = 1$ (nemá minimum),
- $\inf C = \min C = 0, \sup C = 1$ (nemá maximum),
- $\inf D = \min D = 0, \sup D = \max D = 1$.

Platí:

- neprázdna podmnožina $M \subset \mathbf{R}$ má najviac jedno supremum (infimum),
- každá neprázdna zhora (zdola) ohraničená množina $M \subset \mathbf{R}$ má supremum (infimum).

Definícia 1.5 Nech \mathbf{N} je najmenšou podmnožinou \mathbf{R} s vlastnosťami:

- $1 \in \mathbf{N}$,
- ak $n \in \mathbf{N}$, tak aj $n+1 \in \mathbf{N}$.

Potom množinu \mathbf{N} nazývame **množinou všetkých prirodzených čísel**.

Množina \mathbf{N} je zhora neohraničená. V niektorej literatúre sa táto množina prirodzených čísel označuje \mathbf{N}^+ a pod množinou \mathbf{N} sa rozumie množina \mathbf{N}^+ doplnená o nulu.

Definícia 1.6 Množinu $\mathbf{Z} = \mathbf{N} \cup \{-a \in \mathbf{R} : a \in \mathbf{N} \cup \{0\}\}$ nazývame **množinou všetkých celých čísel**.

Definícia 1.7 Množinu $\mathbf{Q} = \left\{ \frac{p}{q} \in \mathbf{R} : p \in \mathbf{Z}, q \in \mathbf{N} \right\}$ nazývame **množinou všetkých racionálnych čísel**.